

Subiect: **Propuneri de modificare al Regulamentului CSM privind modul de publicare a hotărârilor judecătorești pe portalul unic al instanțelor de judecată nr. 432/19 din 21 iunie 2016**

Adresată: Consiliul Superior al Magistraturii, aparatul@csm.md
Ministerului Justiției, secretariat@justice.gov.md, public.consult@justice.gov.md
Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, centru@datepersonale.md
Agenția de Administrare a Instanțelor Judecătorești, valentina.grigoris@justice.gov.md

Prezentată de: Centrul de Resurse Juridice din Moldova
Ziarul de Gardă
Asociația Televizajistilor Independenți
Centrul de Informare și Documentare privind Drepturile Copilului din Moldova
Amnesty International Moldova
Asociația Pentru Guvernare Eficientă și Responsabilă
Asociația Presei Independente (API)
Centrul pentru Jurnalism Independent
Centrul de investigații Journalistice
Asociația Pentru Democrație Participativă „ADEPT”
Institutul pentru Politici și Reforme Europene (IPRE)
Fundația Est-Europeană
Report.md
Centrul Parteneriat pentru Dezvoltare

Data: 29 martie 2017

Persoane de contact:

Vladislav GRIBINCEA vladislav.gribincea@crjm.org și Ilie CHIRTOACĂ ilie.chirtoaca@crjm.org

EXPEDIMATE PRIN E-MAIL

Stimați membri ai grupului de lucru,

Organizațiile semnatare apreciază oportunitatea de a prezenta comentarii asupra Regulamentului CSM privind modul de publicare a hotărârilor judecătorești pe portalul unic al instanțelor de judecată.

Semnatarii consideră că prevederile Regulamentului actual sunt în mare parte adecvate, însă detalierea acestor prevederi va asigura o mai bună respectare a Regulamentului și a drepturilor omului. În același timp, nu susținem înlăturarea din textul **tuturor hotărârilor** judecătorești publicate pe portalul instanțelor judecătorești a **numelui și prenumelui tuturor părților**. Aceasta face practic imposibilă găsirea hotărârii de către o persoană terță. Orice modificare a modului actual de depersonalizare a hotărârilor judecătorești trebuie să țină cont de standardele relevante cu privire la accesul la informație de interes public și respectarea dreptului la viața privată, cu asigurarea unei balanțe adecvate între acestea. Pe de altă parte, în Republica Moldova depersonalizarea tuturor hotărârilor judecătorești publicate ar putea fi percepută de o parte a populației drept o limitare a transparenței sistemului judecătoresc. Constatăm că doar 8% din populație are încredere în justiție (BOP 2016). Una din prioritățile pentru sporirea încrederii în justiție trebuie să fie sporirea transparenței sectorului. Respectarea acestui principiu are loc în primul rând prin ședințe publice, și hotărâri bine motivate și accesibile publicului.

La 16 februarie 2017, Centrul de Resurse Juridice din Moldova (CRJM) a publicat o analiză succintă a practicii cu privire la depersonalizarea hotărârilor instanțelor judecătorești în 5 state și 4 tribunale internaționale. Analiza poate fi accesată la:

http://crjm.org/wp-content/uploads/2017/02/2017-02-14-infografic_date_personale.v2.pdf. Din această analiză rezultă clar: depersonalizarea hotărârilor judecătorești publicate pe paginile web nu are loc în toate sistemele analizate. În sistemele în care depersonalizarea are totuși loc, depersonalizarea nu este totală.

În vederea asigurării unei balanțe echitabile între dreptul la respectarea vieții private a părților și a dreptului publicului de acces efectiv la hotărârile judecătorești, propunem următoarele:

- a. Menținerea în continuare a regulii potrivit căreia hotărârile judecătorești se publică pe portalul instanțelor judecătorești, iar nepublicarea reprezintă o excepție;
- b. Definirea mai clară a categoriilor hotărârilor judecătorești care nu se publică pe portalul instanțelor judecătorești. Simplul fapt că instanța nu examinează cauza în ședință publică nu este un argument pentru nepublicarea hotărârii. Hotărârile adoptate în ședință închisă ar putea fi depersonalizate, însă publicate pe portalul instanțelor judecătorești. Nu ar trebui publicate doar câteva categorii de hotărâri. Scopul acestei limitări nu este atât protecția vieții private cât protecția securității statului sau a tainei comerciale, care rezultă nu din calitatea părților ci din conținutul hotărârii;
- c. Din hotărârile judecătorești publicate pe portalul instanțelor judecătorești care vizează persoanele fizice, indiferent dacă ele sunt depersonalizate sau nu, urmează a fi excluse date care ar permite o intruziune excesivă în viața privată, cum ar fi domiciliul, codul numeric personal, numărul de înmatriculare al automobilului, numărul de telefon folosit, etc;
- d. Păstrarea principiului potrivit căruia hotărârile judecătorești nu se depersonalizează, iar depersonalizarea reprezintă o excepție. Cea mai mare provocare este definirea categoriilor de hotărâri care se depersonalizează. Propunem să fie depersonalizate următoarele categorii de hotărâri:
  - i. Hotărârile pe marginea cauzelor adoptate în ședință închisă;
  - ii. Hotărârile pe marginea cauzelor examinate în ședință publică, atunci când, la cererea părților sau din oficiu, judecătorul consideră că nedepersonalizarea hotărârii încalcă viața privată a părților. În acest sens nu se emite o hotărâre judecătorească, însă judecătorul va motiva decizia cu privire la depersonalizare în hotărâre, iar faptul depersonalizării va fi menționat în dispozitivul hotărârii judecătorești.
- e.

Vă expediem preliminar unele recomandări punctuale de îmbunătățire a Regulamentului. Organizațiile semnatare își exprimă în continuare disponibilitatea de a participa la lucrările grupului de lucru privind modificarea Regulamentului privind modul de publicare a hotărârilor judecătorești pe portalul unic al instanțelor de judecată. Considerăm că participarea fizică a organizațiilor societății civile la ședințele grupului de lucru va fi cel mai eficient mijloc de a contribui la îmbunătățirea Regulamentului. Vom fi recunoscători dacă vom fi invitați la aceste ședințe.

Anexă: Tabel cu modificări punctuale pe marginea Regulamentului privind modul de publicare a hotărârilor judecătorești pe portalul unic al instanțelor de judecată nr. 432/19.

Regulamentul CSM privind modul de publicare a hotărârilor judecătorești pe portalul unic al instanțelor de judecată

Pct.	Textul actual	Modificări propuse de CRJM	Argumentare
17	Hotărârile judecătorești pronunțate în cauzele examinate în ședințe închise se plasează integral în PIGD, dar nu se publică pe portalul unic al instanțelor de judecată.	Hotărârile judecătorești pronunțate în cauzele examinate în ședințe închise se plasează integral în PIGD și se publică pe portalul unic al instanțelor de judecată după aplicarea depersonalizării datelor. Se plasează integral în PIGD dar nu se publică hotărârile judecătorești care conțin informații ce constituie secret de stat, taină comercială și cauzele privind adopția.	Considerăm că, caracterul închis al ședinței nu este un argument suficient pentru nepublicarea hotărârii. Hotărârile adoptate în ședință închisă ar putea publicate pe portalul instanțelor judecătorești după aplicarea depersonalizării. Nepublicarea hotărârii pe portalul instanțelor judecătorești nu urmărește atât protecția vieții private cât protecția securității statului sau a tainei comerciale, care rezultă nu din calitatea părților ci din conținutul hotărârii. În același timp, pentru unele categoriile de litigii examinate în ședință închisă, depersonalizarea asigura confidențialitatea informațiilor fără a prejudicia accesibilitatea hotărârilor judecătorești pentru specialiști și public.

19	Pe portalul unic al instanțelor de judecată nu se publică hotărârile judecătorești emise în cauzele în care sunt implicați minorii, în care se conțin informații ce constituie secret de stat, taină comercială sau informații a cărei divulgare este interzisă prin lege, hotărârile privind adopția, precum și sentințele privind infracțiunile sexuale.	Propunem abrogarea pct. 19	Modificările propuse anterior la pct. 17 reglementează inclusiv situațiile în care hotărârile nu se publică. În cazul acceptării acestora, propunem excluderea pct. 19 din Regulament, ori aceasta dublează în parte prevederile art. 17.
20	Instanța de judecată reieșind din caracterul informației din textul hotărârii ce vizează patrimoniul părților, dreptul succesoral, viața intimă, familială, și private, precum și alte informații care necesită a fi protejate, dispune depersonalizarea hotărârilor și încheierilor la publicarea acestora pe portalul unic. În celelalte cazuri, părțile și alți participanți la proces pot depune oricând cererea privind depersonalizarea hotărârii sau încheierii judecătorești, dar nu mai târziu de data pronunțării și transmiterii acesteia pentru publicare pe portalul unic al instanțelor de judecată. Depersonalizarea hotărârii	Instanța de judecată, <u>din oficiu sau la cererea participanților la proces</u> , reieșind din caracterul informației din textul hotărârii ce vizează ~~patrimoniul părților, dreptul succesoral, viața intimă, viața privată și de familie~~ , precum și alte informații care necesită a fi protejate, dispune depersonalizarea hotărârilor și încheierilor publicate pe portalul unic. Participanții la proces pot depune oricând cererea privind depersonalizarea hotărârii sau încheierii judecătorești, dar nu mai târziu de data pronunțării hotărârii sau încheierii. Necesitatea depersonalizării hotărârii judecătorești sa va justifica în hotărârea judecătorească și va fi menționat în dispozitivul hotărârii. În cazul persoanelor fizice, din hotărârea	Propunem limitarea categoriilor informațiilor care urmează a fi protejate din textul hotărârilor și încheierilor judecătorești. Considerăm că informațiile cu privire la patrimoniu și dreptul succesoral nu se pot bucura de același nivel de protecție decât dacă sunt intrinsec legate de informațiile cu privire la viața privată și de familie. Considerăm că în această parte, introducerea altor categorii decât viața privată și de familie ar urma să fie evitată pentru ca persoanele responsabile de anonimizare să nu dețină un grad mare de discreție în ceea ce ține de modul prin care se conformează cu obligația legală de depersonalizare. Suplimentar, recomandăm ca în cazul

	sau încheierii judecătorești va avea loc în baza cererii avizate de către judecător sau președintele instanței.	publicată pe portalul instanțelor judecătorești se vor exclude datele privind domiciliul, codul numeric personal, numărul de înmatriculare al automobilului, numărul de telefon folosit precum și alte date, după caz. De asemenea, judecătorul poate decide, din oficiu, sau la cererea participanților la proces, depersonalizarea datelor care ar permite identificarea martorilor în cazul în care acest fapt este justificat pentru protecția drepturilor martorilor sau ale părților. În toate hotărârile în care minorii au calitatea de martor sau victimă, datele cu privire la aceștia se depersonalizează.	hotărârilor judecătorești publicate pe portalul instanțelor judecătorești care vizează persoanele fizice să fie excluse din oficiu datele cu privire la domiciliul, codul numeric personal, numărul de înmatriculare al automobilului, numărul de telefon folosit, numele și prenumele martorilor, etc, indiferent dacă hotărârea se depersonalizează sau nu. Deși divulgarea acestor date nu contribuie la soluționarea cauzei, publicarea lor ar poate constitui o intruziune excesivă în viața privată.
20/1	—	Judecătorul dispune depersonalizarea în cazuri temeinic justificate. Judecătorul respinge cererea participanților la proces cu privire la depersonalizare dacă constată că, în circumstanțele concrete al cauzei, interesul public prevalează asupra motivelor invocate în cerere de depersonalizare.	Propunem introducerea unui nou punct. 20/1, prin care judecătorul urmează să evalueze cererea cu privire la depersonalizarea hotărârii sau încheierii. În conformitate cu jurisprudența CtEDO, este necesar să fie asigurată o balanță adecvată între respectarea vieții private și informațiile de interes public. Astfel, judecătorul trebuie să dispună nu doar de posibilitatea de a aviza cererea, dar și după caz, posibilitatea de a refuza cererea cu privire la depersonalizare a hotărârii dacă constată că există un interes public care prevalează asupra solicitării de depersonalizare. Aceste situații pot survine de exemplu în cauzele cu implicarea persoanelor publice, în legătură cu o chestiune privată dar care prezintă suficient interes public.

21/1	—	<p>21/1 Nu se depersonalizează datele din hotărârile și încheierile instanței de judecată ce vizează în calitate de părți și participanți la proces:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) persoanele juridice; b) persoanele care dețin funcțiile de demnitate publică prevăzute în anexa la Legea nr.199 din 16 iulie 2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, în cauzele care vizează activitatea profesională pe care o desfășoară; c) persoanele alese sau numite în alte funcții și poziții publice decât cele menționate anterior, în cauzele care vizează activitatea profesională pe care o desfășoară; 	<p>Propunem introducerea unui nou punct. 21/1, care va reglementa expres situațiile în care hotărârile și încheierile instanței de judecată nu se depersonalizează. Considerăm necesar ca prevederile Regulamentului în această parte să fie cât mai specifice pentru a facilita activitatea operatorilor de date cu caracter personal și a nu admite interpretarea neconformă a Legii cu privire la protecția datelor cu caracter personal.</p>
------	---	---	--

21/2	—	Din hotărârea publicate pe portalul instanțelor judecătorești nu se depersonalizează informațiile privind instanța și judecătorul sau completul de judecată care a emis hotărârea, grefierul, procurorul, agentul constatator și avocatul.	Propunem introducerea unui nou punct. 21/2, care va reglementa expres faptul că informațiile care identifică la instanța de judecată, judecătorul sau completul de judecată, grefierul, procurorul, agentul constatator, avocatul și după caz, alți reprezentanți ai părților și participanților la proces nu se depersonalizează. Depersonalizarea acestor date nu este una justificată pentru asigurarea datelor cu caracter personal. Considerăm necesar ca prevederile Regulamentului în această parte să fie cât mai specifice pentru a nu admite interpretarea eronată a Legii privind protecția datelor cu caracter personal.
------	---	--	--